

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga (SOU 2023:44)

Tingsrätten har ombetts att yttra sig över rubricerat betänkande och lämnar nedan angivna synpunkter. I övrigt har tingsrätten ingen erinran mot de bedömningar och förslag som presenterats.

Tingsrätten tillstyrker, på de av utredningen anförda skälen, förslaget att fängelse ska väljas som frihetsberövande påföljd även för lagöverträdare i åldrarna 15–17 år.

Tingsrätten avstyrker förslaget att domstolar i vissa fall får besluta att fängelsestraffet ska verkställas vid särskilt ungdomshem. Tingsrätten instämmer i och för sig i bedömningen att vissa lagöverträdare i åldrarna 15–17 år kan ha sådana särskilda behov att ett frihetsstraff bör verkställas under andra former. Den föreslagna ordningen riskerar dock att tynga domstolsprocessen. Verkställighetsfrågor faller normalt inte heller inom allmänna domstolars beslutandeområde. Det kan även ifrågasättas om verkställighet av ett fängelsestraff vid ett särskilt ungdomshem är den lämpligaste ordningen. Enligt tingsrätten bör det i stället övervägas om Kriminalvården inom ramen för verkställigheten av fängelsestraffet kan ta den särskilda hänsyn som finns beträffande dessa ungdomar.

I 2 kap. 4 § fängelselagen för unga föreslås en reglering om att intagna under arton år inte får hållas inlåsta avskilda från andra intagna under en längre period än tio timmar om det inte är motiverat av säkerhetsskäl.

Tidsbegränsningar för att hålla vuxna intagna avskilda från varandra regleras på föreskriftsnivå. Utredningen har angett att tiden som lagöverträdare i åldrarna 15–17 år ska kunna hållas inlåsta och avskilda från andra bör anges i lag och inte i föreskriftsform.¹ Enligt tingsrätten kan det övervägas om inte fängeslagen för unga bör ha samma lagtekniska konstruktion som fängeslagen för att uppnå enhetlighet i lagstiftningen och att det i vart fall bör övervägas om alla tänkbara skäl till längre tids isolering har beaktats.

I handläggningen har deltagit lagmannen Johan Kvart, chefsrådmännen Lennart Strinäs, Nicklas Söderberg och Ylva Teurneau samt rådmannen Joakim Svensson.

Föredragande har varit tingsfiskalerna Ebba Ängeby och Edvin Dahlberg.

Johan Kvart

¹ Se SOU 2023:44, s. 321.